

Asia: VN/9978/2024

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä

Lausunnonantajan lausunto

Määritelmät. Näkemyksenne asetusluonnoksen 2 §:n määritelmistä (esim. ovatko määritelmät selkeät, onko tarvetta lisätä määritelmiin jokin käsite?)

Kyllä

Perustelut:

Ehdotamme, että kuntien liikuntaneuvojat saavat rajatut sopimukselliset kirjaamisen oikeudet kirjata potilastietojärjelmiin liikuntaneuvonnan toteutumisen ja indikaattotulokset, sekä pääsisivät lukemaan hyvinvointialueelta tulleen lähetteen.

Liikuntaneuvonta on määritelty (OKM & STM) v. 2017 ja palvelu toimii hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyössä ja aina yhdyspinnalla. Liikuntaneuvonta on terveyttä ja hyvinvointia edistävää palvelua/hoittoa terveys- ja kansansairausriskissä olevalle väestölle.

Liikuntaneuvontaa toteutetaan liikuntaneuvonnan palveluketjussa ja liikuntaneuvontaan ohjaututaan hyvinvointialueelta lähetteen keinoin. Terveystieteiden tutkimus tekee asiakkaan kanssa päätöksen terveyttä edistävän palvelun käynnistämisestä.

Liikuntaneuvonta on osa kokonaisvaltaista elintapaohjausta ja kuuluu siten asiakkaan palveluvalikkoon.

Liikuntaneuvojat työskentelevät pääosin kuntien liikuntapalveluissa vahvassa yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

Kirjaamisen oikeuksien perusteluina: Rajattujen kirjaamisoikeuksien tarve nousee potilaan ja asiakkaan hoidon toteutuksen näkökulmasta. OKM:n ohjeistus ”Liikuntaneuvonta yhdyspinnoilla” (2022) kokoaa hyvin yhteen kirjaamisen hyötyjä, joita ovat: tieto, laatu ja vaikutukset.

- Potilasturvallisuusnäkökulma on myös olennainen. Elintapaohjauksen/liikuntaneuvonnan rajattuja kirjaamisoikeuksia pidetään suositeltavina, riippumatta siitä, toteutuuko liikuntaneuvonta kunnassa tai hyvinvointialueella (OKM 2022 ja STM ”Elintapaohjauksen tarkistuslista” 2022).

- Ajantasainen ja riittävä tieto on liikuntaneuvonnan kannalta tarpeellista kaikille ohjaukseen osallistuville osapuolille. - Käytäntö vahvistaa ammattilaisten yhteistyötä ja parantaa potilasturvallisuutta. Liikuntaneuvojalle on tärkeää olla tietoinen mahdollisista sairauksista ja taustatekijöistä, jotka voivat vaikuttaa liikuntaneuvontaan.

- Laki tai tietosuoja, kumpikaan ei OKM:n ohjeistuksen mukaan estä kunnan liikuntapalveluiden liikuntaneuvojaa saamasta rajattuja käyttöoikeuksia potilastietojärjestelmiin. Edellytyksenä on, että ei-terveydenhuollon henkilö saa asianmukaisen ohjeistuksen rajattujen merkintöjen tekemiseen. (OKM 2022) Elintapaohjaukseen sisältyvän liikuntaneuvonnan kirjaamiseen suositellaan vähintään rajoitettuja kirjaamisoikeuksia potilastietojärjestelmään, vaikka liikuntaneuvonta tapahtuisikin kunnassa. (STM 2022).

- Pääsy kirjaamaan mahdollistaa liikuntaneuvonnan sekä hyvinvointialueen yhteistyön toimivuuden. Näin saadaan hoitohenkilökunnan näkemään liikuntaneuvonnan tärkeän ennaltaehkäisevän roolin.

-Liikuntaneuvonnan rajatut kirjaamisoikeudet edistävät selkeästi vaikutusten ja vaikuttavuuden esille nostamista ja hyödyntämistä.

- Liikuntaneuvonta ei ole kunnan palvelu vaan yhteinen yhdyspintapalvelu. Se toteutuu tällä hetkellä jo 200 hyvinvointialueen ja kunnan yhteistyönä ja palvelu vahvistuu ja monipuolistuu nyt hallitusohjelman Suomi Liikkeelle -rahoituksella. Liikuntaneuvonta on vahvasti hallitusohjelmassa, mm. kirjaus: Elintapaohjausta ja liikuntaneuvontaa kunnissa ja hyvinvointialueilla vahvistetaan. Tämäkin huomioiden kirjaamisella on suuri merkitys.

Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon välillä. Ovatko terveydenhuollon käyttöoikeudet sosiaalihuollon asiakastietoihin tarkoituksenmukaiset (18 §)?

-

Perustelut:

-

Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon välillä. Ovatko sosiaalihuollon käyttöoikeudet potilastietoihin tarkoituksenmukaiset (19 §)?

-

Perustelut:

-

Luovutusluvan kohdentaminen. Onko ehdotus luovutusluvan kohdentamisesta asiakkaan näkökulmasta ymmärrettävä ja selkeä?

-

Perustelut:

-

Luovutusluvan kohdentaminen. Vastaako luovutusluvan kohdentaminen sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan tarpeita?

-

Perustelut:

-

Luovutusluvan kohdentaminen. Onko luovutusluvan mukainen lupien kohdentaminen toteutettavissa esitetyllä tavalla asiakas- ja potilastietojärjestelmiin (huomioiden sekä uusien tietorakenteiden mukaisesti tallennetut tiedot että aiemmin tallennetut tiedot)?

-

Perustelut:

-

Arvionne asetuksen mukaisen luovutusluvan tietojärjestelmätoteutukseen tarvittavasta ajasta ja kustannuksista:

-

Muita kommentteja asetusluonnoksesta:

-

Kivimäki Sari
Liikkuva aikuinen -ohjelma, Jyväskylän ammattikorkeakoulu